

ด่วนที่สุด

พ.ม ๐๔๐๒/ ๑๓๕๕

กวด. 17
วันที่ 4 ก.พ. 65
เวลา 10.30

สลก.
ส่ง : กวด. ๕ ๕ ก.
รับที่ : ๕1300/65
4 ก.พ. 2565 เวลา 10.15 น.

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
เลขที่ ๑๐๓๔ ถนนกรุงเกษม แขวงคลองมหาราช
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง แผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
๒. สรุปผลการประชุมคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ (กผส.) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔
เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔
๓. สำเนาหนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด
ที่ นร ๑๑๐๘/๓๒๔๐ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๔
๔. แผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)

ด้วยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ขอเสนอ เรื่อง แผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) มาเพื่อให้คณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติด้านที่ ๔ การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมกิจการผู้สูงอายุได้จัดทำแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางการขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุของประเทศไทย ระยะยาว ๑๕ ปี โดยแผนดังกล่าวเป็นแผนระดับชาติในการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ ที่มีการกำหนดยุทธศาสตร์ มาตรการ เป้าหมาย และดัชนีชี้วัดไว้อย่างชัดเจน รวมทั้งได้มีการกำหนดให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานในทุก ๆ ระยะ ๕ ปีของแผน เพื่อทราบความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน และเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์และปัญหาที่เกิดขึ้น โดยแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ และที่ประชุมมอบหมายให้กรมกิจการผู้สูงอายุ นำเสนอดังกล่าว ต่อคณะกรรมการ (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมกิจการผู้สูงอายุ ได้เสนอแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ต่อสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณาตามขั้นตอนการเสนอแผนระดับที่ ๓ ซึ่งสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้จัดประชุมสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ โดยมีนายสนธิ อักษรแก้ว เป็นประธานการประชุม โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบในหลักการแผนปฏิบัติการ

ด้านผู้สูงอายุ...

ด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) โดยให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเห็นชอบแผนดังกล่าว (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เป็นเรื่องที่เข้าข่ายต้องนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือต้องเสนอคณะรัฐมนตรี รวมทั้งเป็นไปตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๙ (๑) กำหนดนโยบายและแผนหลักเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนสถานภาพ บทบาท และกิจกรรมของผู้สูงอายุโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันครอบครัว ได้มีส่วนร่วมในการช่วยดูแลผู้สูงอายุ

๓. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

แผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเป็นกรอบและแนวทางปฏิบัติงานด้านผู้สูงอายุของประเทศอย่างต่อเนื่องกับแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๖๕) รวมทั้งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บท อันจะก่อให้เกิดการบูรณาการแผนในทุกระดับ และนำไปสู่การขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุและการรองรับสังคมสูงวัย ของหน่วยงานต่างๆ อย่างมีบูรณาการ

การจัดทำแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) นี้ เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในทุกระดับ และนำข้อมูลจากการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ ๒ ทั้ง ๓ ระยะ มาสังเคราะห์ เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นมาประกอบการจัดทำแผนฯ นอกจากนี้ ยังมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งในปัจจุบันและในอนาคตที่จะส่งผลกระทบต่อการทำงานด้านผู้สูงอายุ ในมิติเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ สภาพแวดล้อม เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมทั้งมีการเชื่อมโยงแผนฯ กับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท และแผนอื่น ๆ ทั้งในระดับประเทศ และระดับชาติ เพื่อให้สัมฤทธิ์ผลอันจะนำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีและเพื่อที่จะใช้เป็นกรอบในการบูรณาการและการทำงานเชิงรุกเพื่อรองรับสังคมสูงวัยของประเทศไทยและนำไปสู่สัมฤทธิ์ผลในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุอย่างเป็นรูปธรรมและเป็นประโยชน์ในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ ต่อไป (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔) สรุปได้ดังนี้

๓.๑ ประเภทของแผน

๑) ประเทศไทยได้เริ่มจัดทำแผนผู้สูงอายุแห่งชาติตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๕ เป็นแผนระยะยาว ๒๐ ปี โดยแผนฯ ฉบับแรกครอบคลุมตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๕ - ๒๕๔๔ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้มีการจัดทำและประกาศใช้แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๖๔) ซึ่งเป็นแผนระยะยาว ๒๐ ปี เช่นกัน โดยแผนดังกล่าวได้มีการปรับปรุงและติดตามประเมินผลการดำเนินงานเป็นระยะ และมีการทบทวนแผนดังกล่าวให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ โดยปรับชื่อแผนดังกล่าวให้สอดคล้องกับชื่อแผนระดับที่ ๓ เป็น “แผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๖๕) ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๓ และจะสิ้นสุดภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนั้น เพื่อให้ประเทศไทยมีกรอบทิศทางการทำงานด้านผู้สูงอายุที่มีความต่อเนื่องและสอดคล้องกับบริบทของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดทำแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)

๓.๒ ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

๑) แผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ประกอบไปด้วยแผนปฏิบัติการย่อย ๔ แผน ได้แก่ แผนปฏิบัติการย่อยที่ ๑ เตรียมความพร้อมของประชากรก่อนวัยสูงอายุ

แผนปฏิบัติการย่อยที่ ๒ ยกระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุทุกมิติอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม แผนปฏิบัติการย่อยที่ ๓ ปฏิรูปและบูรณาการระบบบริหารเพื่อรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ และแผนปฏิบัติการย่อยที่ ๔ เพิ่มศักยภาพการวิจัย การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมรองรับสังคมสูงวัย มีความเชื่อมโยงและความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๔ ยุทธศาสตร์ รวมทั้งสอดคล้องกับแผนระดับที่ ๒ หรือแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๙ ประเด็น ดังนี้ (๑) พลังทางสังคม (๒) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) (๓) การพัฒนาการเรียนรู้ (๔) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี (๕) ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม (๖) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม (๗) การบริการประชาชน และประสิทธิภาพภาครัฐ (๘) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม และ (๙) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่

๒) แผนปฏิรูปประเทศด้านสังคม

แผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) มีความสอดคล้อง และสามารถเชื่อมโยงกับแผนปฏิรูปประเทศด้านสังคม โดยเฉพาะในเป้าหมายรวมของการปฏิรูปที่ให้ความสำคัญกับการมีหลักประกันทางรายได้ของคนไทยในวัยเกษียณที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ และสังคมไทยเป็นสังคมแห่งโอกาสและไม่แบ่งแยก ซึ่งมีข้อเสนอการปฏิรูปด้านสังคมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การปฏิรูปการออม สวัสดิการ และการลงทุนเพื่อสังคม และการปฏิรูปเพื่อ “กลุ่มผู้เสียเปรียบในสังคม”

๓) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

จัดเป็นแผนระดับ ๒ ซึ่งมียุทธศาสตร์ที่เชื่อมโยงและนำมาสู่การกำหนดแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ได้แก่ ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ทุกช่วงวัย ให้มีทักษะ ความรู้ และความสามารถเพิ่มขึ้น รวมทั้งยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาระบบการดูแลและสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับสังคมสูงวัย อาทิ ผลักดันให้มีกฎหมายการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว และยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ทั้งเรื่องความแตกต่างของรายได้ระหว่างกลุ่มประชากร ความแตกต่างของคุณภาพการบริการภาครัฐ รวมทั้งข้อจำกัดในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมและเทคโนโลยีของกลุ่มผู้ด้อยโอกาส รวมถึงผู้สูงอายุ

๓.๓ ความสอดคล้องกับนโยบาย เป้าหมาย หรือแผนอื่น

(๑) มาตรการขับเคลื่อนระเบียบวาระแห่งชาติ เรื่อง สังคมสูงวัย โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อ ๑) ขับเคลื่อนมาตรการขับเคลื่อนระเบียบวาระแห่งชาติ เรื่อง สังคมสูงวัย อย่างเป็นระบบ ๒) บูรณาการการทำงานด้านผู้สูงอายุทั้งประเทศ ทั้งระดับนโยบาย หน่วยงาน และพื้นที่ และ ๓) ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุตามมาตรการภายใต้ระเบียบวาระแห่งชาติ เรื่อง สังคมสูงวัย ทั้งประเทศ อย่างเป็นระบบ และเพื่อให้ผู้สูงอายุไทยเป็นพลฒิปลัง (Active Aging) มีสุขภาพที่ดี มีความมั่นคงในชีวิต และมีส่วนร่วมเป็นพลังในการขับเคลื่อนสังคมด้วยมาตรการหลัก ๒ มาตรการ ดังนี้ ๑) มาตรการการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและคนทุก และ ๒) มาตรการยกระดับขีดความสามารถสู่การบริหารจัดการภาครัฐ ๔.๐

(๒) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals - SDGs) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้ให้ความสำคัญกับประเด็นการเปลี่ยนเป็นสังคมสูงวัย ทั้งในฐานะที่เป็นประเด็นท้าทายและเป็นโอกาสใหม่ๆ ที่ผ่านมาการพัฒนาของประเทศต่าง ๆ ในโลกได้เพิ่มความเหลื่อมล้ำและละทิ้งประชากรบางกลุ่มไว้เบื้องหลังโดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผู้สูงอายุ ด้วยเหตุนี้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนจึงให้ความสำคัญกับการลดความเหลื่อมล้ำและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรสูงอายุ ซึ่งมีเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ (๑) เป้าหมายที่ ๑ ขจัดความยากจนในทุกกลุ่มประชากร (๒) เป้าหมายที่ ๓ สร้างหลักประกันในชีวิตที่มีสุขภาพดีรวมทั้งส่งเสริมความอยู่ดีมีสุขของสังคมทุกวัย (๓) เป้าหมายที่ ๔ ส่งเสริมการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต (๔) เป้าหมายที่ ๕ ส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างชายหญิง (๕) เป้าหมายที่ ๘ ส่งเสริม

การจ้างงานและการทำงานที่มีคุณค่าและเหมาะสมให้แก่คนทุกวัย (๖) เป้าหมายที่ ๑๐ ลดความเหลื่อมล้ำทั้งภายในและระหว่างประเทศ (๗) เป้าหมายที่ ๑๑ ส่งเสริมการพัฒนาสภาพแวดล้อมของเมือง/ ชุมชนที่ยั่งยืน ไม่แบ่งแยก และสามารถเข้าถึงได้โดยทุกกลุ่มประชากรรวมถึงผู้สูงอายุ และ (๘) เป้าหมายที่ ๑๖ สนับสนุนให้ทุกคนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพทุกคนสามารถเข้าถึง ลดความรุนแรงทั้งทางกาย ทางจิตใจ และเพศของทุกคน ทุกวัย

๓.๔ สถานการณ์ความจำเป็นที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)

๑) ประเทศไทยได้เริ่มจัดทำแผนผู้สูงอายุแห่งชาติตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๕ เป็นแผนระยะยาว ๒๐ ปี ครอบคลุมตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๕ - ๒๕๔๕ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้มีการจัดทำและประกาศใช้แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ ซึ่งเป็นแผนระยะยาว ๒๐ ปีเช่นกัน โดยแผนดังกล่าวได้มีการปรับปรุงและติดตามประเมินผลการดำเนินงานเป็นระยะ และจะสิ้นสุดภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อให้ประเทศไทยมีกรอบทิศทางการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุที่มีความต่อเนื่องและสอดคล้องกับบริบทของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นต้องจัดทำแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ตั้งแต่ปัจจุบัน เพื่อให้มีเวลาเพียงพอที่จะสังเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์จากการวิจัย ชุดต่าง ๆ สามารถวิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยของแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ และวิเคราะห์เชื่อมโยงผลจากการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ ในช่วง ๑๕ ปีที่ผ่านมา รวมทั้งสามารถระดมความคิดจากผู้เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วนให้มาร่วมพัฒนาแผนดังกล่าวให้เหมาะกับบริบทของสังคมไทย สอดรับกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ตลอดจนความต้องการของผู้ที่จะเป็นผู้สูงอายุรุ่นต่อไปในอนาคต จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงจำเป็นต้องจัดทำแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) เพื่อที่จะใช้เป็นกรอบในการบูรณาการและการทำงานเชิงรุก เพื่อรองรับสังคมสูงวัยของประเทศไทยและนำไปสู่สัมฤทธิ์ผลในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุอย่างเป็นรูปธรรม

๒) กรอบแนวคิดในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) จะใช้ข้อมูลจากการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ มาประกอบกับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่จะส่งผลกระทบต่อการทำงานด้านผู้สูงอายุ ได้แก่ สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจ สังคม นโยบายที่เกี่ยวข้องในปัจจุบัน แนวโน้มทางประชากร และทิศทางการพัฒนาประเทศในอนาคต นอกจากนี้ เพื่อให้แผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุที่ปรับปรุงแล้วเป็นแผนที่สามารถนำไปขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจึงต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องในทุกระดับและทุกภาคส่วนในการให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดทำแผนดังกล่าว

๓.๕ แผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)

๑) วิสัยทัศน์ “ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตดี มีหลักประกันมั่นคง เป็นพลังพัฒนาสังคม”

๒) แผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ ๓ ประกอบไปด้วยแผนปฏิบัติการย่อย ๔ แผน ดังนี้
แผนปฏิบัติการย่อยที่ ๑ เตรียมความพร้อมของประชากรก่อนวัยสูงอายุ
แผนปฏิบัติการย่อยที่ ๒ ยกระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุทุกมิติอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม
แผนปฏิบัติการย่อยที่ ๓ ปฏิรูปและบูรณาการระบบบริหารเพื่อรองรับสังคมสูงวัยอย่างมี

คุณภาพ

แผนปฏิบัติการย่อยที่ ๔ เพิ่มศักยภาพการวิจัย การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม

รองรับสังคมสูงวัย

๓) แผนปฏิบัติการระยะเร่งด่วน ๕ ปีแรก (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ประกอบไปด้วย มาตรการ แนวปฏิบัติสำหรับนำไปใช้ในการพัฒนาโครงการหรือกิจกรรม ตัวชี้วัดความสำเร็จของมาตรการ ในรูปของผลลัพธ์หรือผลกระทบ โดยมีการกำหนดเป้าหมายในช่วง ๕ ปีแรก ตลอดจนกำหนดหน่วยงาน รับผิดชอบหลักในการขับเคลื่อนมาตรการตามแผนฯ และหน่วยงานที่ร่วมผลักดันหรือร่วมดำเนินงานเพื่อให้ งานบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนด

๔) แผนปฏิบัติการระยะ ๑๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) เป็นการเสนอภาพของแผน ทั้ง ๑๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) เพื่อให้เห็นภาพและทิศทางในระยะยาวของการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ และรองรับสังคมสูงวัยของประเทศ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องกับแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๖๕)

๓.๖ กลไกการบริหารจัดการแผนเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย

๑) คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติทำหน้าที่สร้างความรู้ความเข้าใจให้ทุกภาคส่วน ตระหนักถึงความสำคัญและร่วมผลักดันแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ไปสู่การปฏิบัติ สร้างความเข้าใจกับภาคีทุกภาคส่วนทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น โดยกำหนด กิจกรรมในการสื่อสารและประชาสัมพันธ์แผนฯ ให้เหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย

๒) ส่งเสริมให้มีการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) กับแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุของกระทรวงที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งแผนปฏิบัติการ ด้านผู้สูงอายุในระดับจังหวัดและในระดับท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างมีบูรณาการ ในทุกระดับ

๓) กำหนดให้กรมกิจการผู้สูงอายุเป็นหน่วยงานกลางในการจัดทำยุทธศาสตร์ การจัดสรรงบประมาณแบบบูรณาการระหว่างกระทรวงและผลักดันให้จังหวัดและท้องถิ่นมีการจัดสรร งบประมาณเพื่อรองรับแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุในพื้นที่ที่ตนรับผิดชอบ

๔) ส่งเสริมให้ภาคเอกชนและภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน แผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ไปสู่การปฏิบัติ ทั้งในรูปของความรับผิดชอบต่อสังคมและการจัดตั้งวิสาหกิจเพื่อสังคม

๓.๗ แนวทางและกลไกในการติดตามและประเมินผล

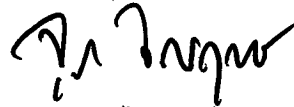
แผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) เป็นแผนพลวัต กล่าวคือ ต้องมีการปรับแผนเป็นระยะอย่างน้อยทุก ๕ ปี ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม สภาพแวดล้อม เทคโนโลยีและนวัตกรรม และผลจากการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุการติดตามและประเมินผลเป็นหัวใจสำคัญของความสำเร็จของแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) เพราะจะเป็นกลไก ป้อนกลับที่สำคัญในการปรับวิธีการดำเนินงาน ยุทธศาสตร์และมาตรการและเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผน การดำเนินงานจึงควรมีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องทุกปีโดยหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีกรมกิจการผู้สูงอายุเป็นศูนย์รวมข้อมูลผลการดำเนินงานรายปีในภาพรวมทั้งในส่วนของการผลิตและ ผลลัพธ์ และควรมีการนำเสนอผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ต่อคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติเป็นประจำทุกปี โดยนอกจากการติดตามผลการดำเนินงานเป็นประจำ ทุกปีแล้ว ควรจัดทำประเมินผลการดำเนินงานทุก ๕ ปี โดยหน่วยงานกลางหรือหน่วยงานภายนอกด้วย เพื่อวัดสัมฤทธิ์ผลของแผน ทั้งผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบตามมาตรการของแผน จากนั้นจึงนำเสนอผลต่อ คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พิจารณาแล้วเห็นสมควรนำแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาเห็นชอบและให้หน่วยงานรับผิดชอบดำเนินงานด้านผู้สูงอายุนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจตุติ ไกรฤกษ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

กรมกิจการผู้สูงอายุ

โทร. ๐๘ ๑๘๘๑ ๑๐๔๙

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ policy@dop.mail.go.th